

ФОНД ФЛАГ ЕАД

**КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА И
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2022 година

Обща информация.....	i
Консолидиран доклад за дейността.....	ii-xvii
Консолидиран отчет за всеобхватния доход.....	1
Консолидиран отчет за финансовото състояние.....	2
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал.....	3
Консолидиран отчет за паричните потоци	4
Пояснителни бележки към консолидирания финансов отчет	
1.1 Корпоративна информация.....	5
2.1 База за изготвяне	5
2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики	6
3. Приходи и разходи.....	18
4. Данък върху доходите	19
5. Парични средства и парични еквиваленти	19
6. Вземания и предплатени разходи	20
7. Машини и съоръжения, програмни продукти, активи с право на ползване.....	20
8.1. Дъщерно предприятие в група	21
8.2. Инвестиция в съвместно предприятие	21
9. Предоставени заеми	21
10. Задължения по заеми	23
11. Задължения към персонала и за социално осигуряване.....	25
12. Задължения за корпоративен данък	25
13. Други задължения.....	25
14. Основен капитал и резерви	26
15. Разпределени дивиденди	26
16. Ангажименти и условни задължения	26
17. Оповестяване на свързани лица	27
18. Цели и политика за управление на финансовия риск.....	27
19. Парични потоци от финансова дейност	32
20. Финансови инструменти	33
21. Събития след отчетната дата	33
Доклад на независимия одитор до едноличния акционер на Фонд ФЛАГ ЕАД	

ФОНД ФЛАГ ЕАД

Обща информация

Съвет на директорите

Дора Илиева Янкова – председател

Мариана Стоянова Пенева – член

Добринка Веселинова Кръстева – член

Гергана Ангелова Тонова – член

Надя Йорданова Данкинова – член и изпълнителен директор

Гергин Николов Нитов – член

Ива Александрова Таланова – член

Адрес по регистрация

Гр. София, ул. “6 - ти септември” № 1, ет.3

Адрес на управление

Гр. София, ул. “6 - ти септември” № 1, ет.3

Правни консултанти

Адвокатско дружество Лозанова и Гройсман

Обслужващи банки

Уникредит Булбанк АД

Обединена Българска Банка АД

Кей Би Си Банк България ЕАД

Алианц Банк България АД

Юробанк България АД

Одитор

Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД

Ул. Стара планина № 5, ет. 5

1000 София

КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА „ФОНД ФЛАГ“ ЕАД

ЗА 2022 г.

Настоящият доклад е изготвен в съответствие с Устава на дружеството-майка, Търговския закон и Закона за публичните предприятия.

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Фонд ФЛАГ ЕАД е финансова институция, еднолично акционерно дружество, създаден на основание Разпореждане № 4 на Министерския съвет на Република България от 7 март 2007 г. като инструмент на държавната политика за регионално развитие.

ФЛАГ е самостоятелно юридическо лице с предмет на дейност отпускане на кредити с цел насърчаване на инвестициите за градско и регионално развитие в България, със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства. Съгласно Правилата за финансиране ФЛАГ извършва кредитни сделки, при които предоставя в заем парични средства.

Фонд за устойчиво градско развитие ЕАД (ФУГР) е създаден през 2012 г. с цел да изпълнява функциите на Фонд за градско развитие за град София по Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г. чрез отпускане на инвестиционни заеми за финансиране на допустими проекти за градско развитие. Дружеството представлява специфична небанкова финансова институция.

Дейността на ФУГР е насочена към предоставяне на възмездно финансиране на лица, изпълняващи допустими проекти за градско развитие чрез отпускане на нисколихвени и дългосрочни заеми.

1.1. Капитал и кредитен ресурс

Акционерният капитал на ФЛАГ е 140 млн. лв. Собственият капитал на Групата, формиран от акционерния капитал и резервите, към 31.12.2022 г. възлиза на 158 млн. лв.

Общо договореният кредитен ресурс към 31.12.2022 г. е в размер на 328 млн. лв.

Общо текущата експозиция на привлечения капитал към 31.12.2022 г. е в размер на 219 млн. лв.

1.2. Управление

ФЛАГ се управлява от Съвет на директорите (СД), който се състои от седем члена. СД организира и ръководи текущата дейност на Фонда при осъществяване на всички негови функции.

През 2022 г. бяха проведени 18 заседания на СД.

Към 31 декември 2022 г. Съветът на директорите е в следния състав: Дора Илиева Янкова – председател, Мариана Стоянова Пенева – член, Добринка Веселинова Кръстева – член, Гергана Ангелова Тоновна – член, Гергин Николов Нитов – член, Ива Александрова Таланова – член и Надя Данкинова – член и изпълнителен директор.

ФУГР има двустепенна система на управление - Управителен и Надзорен съвет.

През 2022 г. бяха проведени 26 заседания на Управителния съвет и 11 на Надзорния съвет.

Към 31 декември 2022 г. Надзорният съвет се състои от Пламен Дерменджиев – Председател, Емил Савов – член и Стелиян Димитров – член.

Управителният съвет е в състав: Виктор Йоцов – Председател, Десислава Лозанова – зам. председател и Надя Данкинова – член и изпълнителен директор.

Според българското законодателство ръководството на ФЛАГ следва да изготвя консолидиран финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на групата към края на годината, финансовото ѝ представяне и паричните ѝ потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет към 31 декември 2022 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като консолидираният финансов отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

1.3. Човешки ресурси

През 2022 г. Групата разполага с основния си персонал, който притежава подходяща квалификация и опит, отговарящи на нуждите на Групата.

През 2022 г. одобрената численост на персонала е от 30 бройки. Към 31.12.2022 г. 3 от бройките не са заети. Групата не планира съществени промени в сферата на човешките ресурси през 2023 г.

Правното обслужване, както и хардуерната и софтуерна поддръжка, се извършват от външни доставчици.

1.4. Външен одитор за 2022 г.

С решение от 19 юли 2022 г., Протокол № 243 Съветът на директорите одобри резултатите от проведена обществена поръчка за избор на външен одитор като одобри „Бейкър Тили Клиту и Партньори” ЕООД за изпълнител за 2022 г. В следствие този избор беше утвърден с Протокол ТЗ-51/23.08.2022 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството, в качеството му на представител на държавата като едноличен собственик на капитала.

2. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ

2.1 Консолидиран отчет и структура на приходите и разходите на групата

2.1.1 Консолидиран отчет за приходите

Общите приходи на Групата за периода възлизат на 9,928 хил. лв., като по видове са представени по-долу:

Приходи (в хил. лв.)	2022 г.	Дял
Лихви	8,228	83%
Такси по кредити и други приходи	1,700	17%
Общо	9,928	100%

Приходите на Групата се формират от кредитната дейност. Доходността включва лихвен процент, такса управление и такса ангажимент.

ПРИХОДИ в хил. лв.		
1	Приходи от лихви по кредити	8,157
2	Приходи от наказателни лихви по кредити	43
3	Приходи от лихви по депозити	28
4	Приходи от такси	1,688
5	Други приходи	12
	Общо	9,928

2.1.2 Консолидиран отчет за разходите

Общите разходи на Групата за 2022 г. възлизат на 6,177 хил. лв., като по видове са представени по-долу:

Групи разходи	Сума в хил. лв.	Дял в общите разходи
Текуща издръжка	154	2%
Външни услуги	315	5%
Разходи за амортизации	98	2%
Възнаграждения – персонал и управление (вкл. осигуровки)	2,043	33%
Такса управление за Управляващи банки, други банкови такси	651	11%
Разходи за лихви	1,013	16%
Обезценка на предоставени заеми	1,903	31%
Общо	6,177	100%

2.1.3 Резултати

Печалбата на Групата за 2022 г. преди данъчно облагане е 3,751 хил. лв., а нетната печалба - 3,375 хил. лв.

2.2 Дивиденди и разпределение на печалбата

Със свое решение от Протокол 248 от 29.11.2022 г. Съветът на директорите на Фонд ФЛАГ отправи предложение на Министъра на регионалното развитие и благоустройството, в качеството му на представител на държавата като едноличен собственик на капитала на „Фонд ФЛАГ“ ЕАД, да вземе решение сума в размер на 9 млн. лв. от неразпределената печалба от предишни години на фонда, отчетена според индивидуалния финансов отчет на „Фонд ФЛАГ“ ЕАД към 30.09.2022 г. да бъде прехвърлена към фонд „Резервен“. С Протокол ТЗ-2 от 03.01.2023 г. Министърът на регионалното развитие и благоустройството е одобрил предложението. Промяната е отразена в консолидирания финансов отчет към 31.12.2022 г.

Общият размер на прехвърлената неразпределена печалба към законовите резерви на Групата през 2022 г. е 9,364 хил. лв.

Съгласно разпореждане № 5 на МС от 27.04.2022 г. през 2022 г. са разпределени дивиденди към едноличния акционер в размер на 3,284 хил. лв.

2.3 Привлечен капитал

Общо договореният кредитен ресурс към 31.12.2022 г. е в размер на 328 млн. лв., разпределен по видове кредити и по кредитори както следва:

	Договорен размер (хил. лв.)	Крайна дата на погасяване	Експозиция към 31.12.2022 г. (хил. лв.)
Договор за револвиращ кредит от 22.11.2016 г., сключен с ОББ	39,117 (20,000 хил. евро)	22.11.2023 г.	10,760
Договор за револвиращ кредит от 12.10.2018 г., сключен с ОББ	40,000	12.10.2025 г.	40,000
Договор за револвиращ кредит от 02.09.2021 г., сключен с Кей Би Си Банк България ЕАД	38,000	02.09.2023 г.	38,000
Договор за револвиращ кредит от 03.09.2021 г., сключен с Алианц Банк България АД	20,000	03.09.2023 г.	20,000
Договор за револвиращ кредит от 03.09.2021 г., сключен с Уникредит Булбанк АД	40,000	03.09.2023 г.	40,000
Финансово споразумение с ЕИБ, сключено на 20.12.2022 г.	78,233 (40,000 хил. евро)	До 240 м. от последното искане за усвояване	-
Финансово споразумение с ЕИБ, сключено на 27.07.2020 г.	48,896 (25,000 хил. евро)	До 240 м. от последното искане за усвояване	48,896
ФМФИБ – чрез ОПРР по инструмента JESSICA, условен заем от 30.05.2012 г.	23,685	юни 2045 г.	21,028
ОБЩО	327,931		218,684

Общо текущата експозиция на привлечения капитал към 31.12.2022 г. е в размер на 218,6 млн. лв.

2.4 Инвестиции. Наличие на клонове.

Към 31 декември 2022 г. „Фонд ФЛАГ“ ЕАД е единствен акционер във „Фонд за устойчиво градско развитие“ ЕАД, вписано в Агенция по вписванията на 23.04.2012 г. „Фонд за устойчиво градско развитие“ ЕАД няма дъщерни дружества.

Към 31 декември 2022 г. Групата има 45% дял в съвместно контролирано дружество ДЗЗД “Фонд за устойчиви градове”.

Към 31.12.2022 г. дружествата от групата нямат клонове.

3. ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ КРЕДИТНАТА ДЕЙНОСТ ЗА 2022 Г.

3.1 ФЛАГ

Фонд ФЛАГ осъществява кредитна дейност в няколко направления:

- Предоставяне на мостови кредити и кредити за собствено участие, финансиращи проекти с осигурена безвъзмездна помощ;
- Предоставяне на инвестиционни кредити за финансиране на проекти чрез инструмент „Българска инвестиционна и координационна платформа за градско развитие“ (по-надолу наричана Платформа);
- Предоставени кредити за финансиране дейността на дъщерното дружество „Фонд за устойчиво градско развитие“ ЕАД.

Дейността на Фонд ФЛАГ през 2022 г. може да бъде обобщена както следва:

През 2022 г. дружеството е разгледало и одобрило общо 66 искания за кредити на стойност 98,814 хил. лв. От тях 65 са одобрените искания за финансиране на проекти с осигурен източник на безвъзмездна помощ и 1 брой са за финансиране на проекти от Платформата. Подписаните договори са 57, от които 56 броя са от основната дейност на ФЛАГ и 1 - от Платформата.

Общо усвоените суми през 2022 г. са в размер на 144,428 хил. лв., а погасяванията са 110,083 хил. лв.

Портфейлът на Фонд ФЛАГ (главници по предоставени заеми), формиран от предоставени заеми към несвързани лица е в размер на 263,238 хил. лв.

Подробна информация за дейността на ФЛАГ през 2022 г. по всяко едно направление е представена в секциите по-долу.

Основни резултати от обичайната кредитна дейност, свързана с финансиране на проекти с безвъзмездна помощ

През 2022 г. са постъпили 66 искания за кредит от 46 общини на обща стойност 93 млн. лв.

През 2022 г. са разгледани и оценени 65 искания за кредит, като одобрение са получили всички искания на обща стойност 92 млн. лв., подкрепящи изпълнението на проекти за 356 млн. лв.

Осредненият процент на дела на кредита в общия бюджет на кредитирания проект е 25,9 %. През 2022 г. осреденият размер на мостовите кредити, предоставяни на общините, е 1,3 млн. лв., със среден матуритет от 11 месеца. Средният размер на кредитите, за осигуряване на собствено участие е 2,2 млн. лв., със среден матуритет от 58 месеца.

Информацията за одобрените кредити през 2022 г. по видове кредити и по източник на погасяване на главниците е както следва:

Вид кредити	Брой кредити	Стойност на одобрените кредити (в хил. лв.)
Дългосрочни	18	26,462
в т.ч. мостово	11	16,176
в т.ч. за самоучастие	7	10,286
Краткосрочни	47	65,652
в т.ч. мостово	44	53,462
в т.ч. за самоучастие	3	12,190
Общо	65	92,114

През годината е търсено финансиране, свързано с изпълнение на проекти по всички оперативни програми. Структурата на одобрените кредити през годината, по оперативни програми и по източници за погасяване на главниците, е както следва:

По оперативни програми	Брой кредити	Общ размер (хил. лв.)	Мин. (хил. лв.)	Макс. (хил. лв.)
<i>ОПРР</i>	23	31,832	55	5,312
<i>ОПОС</i>	14	43,173	236	7,884
<i>ПРСР</i>	7	3,993	179	1,407
<i>ТГС</i>	12	8,818	210	2,915
<i>ЕИП</i>	5	1,800	200	510
<i>ОПРЧР</i>	2	989	387	604
<i>Програма на МОН</i>	1	1,279	1,279	1,279
<i>Целево финансиране на инвест. проекти МРРБ</i>	1	230	230	230
Общо	65	92,114		

По източник за погасяване	Брой кредити	Общ размер (хил. лв.)	Мин. (хил. лв.)	Макс. (хил. лв.)
Оперативни програми	55	69,638	148	5,312
Собствени средства	10	22,476	55	7,884
Общо	65	92,114		

През 2022 г. са подписани 56 договора за кредит.

Усвоените средства през 2022 г. по сключени договори за кредит възлизат на 104,838 хил. лв., а погашенията са в размер на 109,143 хил. лв. Изцяло погасените кредити са 79 броя.

Активните кредити към 31.12.2022 г. са 213 на стойност 205,319 хил. лв. Кредитите са разпределени по вид както следва:

- Мостови кредити – 77,578 хил. лв. (38% от активните кредити)
- Съфинансиране за собствено участие – 127,741 хил. лв. (62% от активните кредити)

ФЛАГ има изградена система за периодичен и текущ мониторинг на всички кредитни досиета. Създадена е надеждна информационна система за проследяване и контрол. Интегрираната система на ФЛАГ, в която се поддържа информация за всички кредити на дружеството, дава надеждна информация за усвояванията, погасяванията и начислените разходи по кредитите.

Извършва се текущ преглед на портфейла и анализ на финансовото състояние на клиентите с цел предприемане на необходимите действия за редовно обслужване на кредитите и недопускане на просрочия.

През 2022 г. продължи комуникацията с Управляващите органи на всички програми, по които общините подадоха искания, относно изпълнението на проектите им, както и за състоянието на проблемни проекти с вече отпуснати кредити от ФЛАГ. Осъществена е регулярна връзка за обмен на информация за извършени плащания и верификации, за констатирани нередности и други.

Основни резултати от кредитната дейност на „Българска инвестиционна и координационна платформа за градско развитие“ (Платформа) за 2022 г.

На 27 юли 2020 г. е сключен Рамков договор за заем между Европейска инвестиционна банка и Фонд ФЛАГ в размер на 25 млн. евро за реализация на „Българска инвестиционна и координационна платформа за градско развитие“ (Платформа) с цел финансиране на важни публични и публично-частни проекти, които нямат друг източник за финансиране. Платформата е създадена за допълване на финансирането предоставено от Фондовете за градско развитие за територии и сектори, които са недопустими за финансиране чрез финансовите инструменти.

През 2022 г. е подадено едно искане за рамков кредит на стойност 6 700 000 лв., за изпълнение на 2 проекта на същата стойност.

Общият брой на исканията, подадени от стартиране на дейността на Платформата през октомври 2020 г., е 26 на обща стойност 131,518 хил. лв. Подадените искания за кредит са за финансиране на 32 проекта. Финансираните проекти се разпределят в следните области на интервенция:

- 10 бр. са за „Обновяване и реконструкция на обществени сгради, вкл. енергийна ефективност (образователна, здравна инфраструктура, административни сгради и други)“
- 14 бр. са за „Подобряване на дребномащабна основна общинска инфраструктура (улична мрежа, В и К инфраструктура и др.)“
- 1 бр. е за „Подобряване на устойчивият градски транспорт“
- 5 бр. са за „Подобряване на градските зелени площи и откритите обществени пространства“.
- 2 бр. попадат в категория „Други“. Двата проекта в тази категория са част от рамково споразумение на община Бургас и предвиждат финансиране на проекти за подобряване качеството на атмосферния въздух в община Бургас чрез модернизация на обществения транспорт, както и за създаване на Младежки международен център Бургас.

През 2022 г. е одобрено 1 искане за кредит на обща стойност 6,700 хил. лв.

Сключените договори за годината са 1 брой на обща стойност 6,700 хил.лв.

През 2022 г. са извършени усвоявания на стойност 39,590 хил. лв. и погасявания на стойност 940 хил. лв.

Към 31.12.2022 г. активните кредити, финансирани със средства от Платформата, са 23 броя с общ размер на експозицията 57,919 хил. лв.

Силният интерес от страна на общините към финансиране на проекти през Платформата, както и кратките срокове, в които разполагаемият ресурс бе договорен, показаха нуждата от такъв финансов инструмент като Платформата. Увеличението на капитала на Фонда направи възможно продължаване на дейността на Платформата и договоряне на нов ресурс за финансиране на проекти на местните власти.

На 20 декември 2022 г. между Европейска инвестиционна банка и Фонд ФЛАГ се подписа нов рамков договор за заем за осигуряване на заемен ресурс в размер на 40 млн. евро за Втори етап на Българската инвестиционна и координационна платформа за градско развитие. Заедно с ресурса, осигурен от фонда, Платформата ще разполага с нови над 160 млн. лв.

3.2 ФУГР

Дейност като Фонд за градско развитие по финансовия инструмент JESSICA (2007-2013)

През 2022 г. ФУГР продължи да осъществява мониторинг за изпълнението на договорите за финансиране на градски проекти, сключени в Периода на инвестиране (до 2016 г.) и в Периода на реинвестиране (до 2025 г.), както и на проектите в процес на изпълнение от Периода на реинвестиране. Основните дейности на фонда са фокусирани върху текущото администриране на действащите договори, успешното усвояване на кредитите предоставени за финансиране на проекти в процес на изпълнение, както и разглеждане и оценяване на нови проектни предложения за реинвестиране на наличните средства.

През 2022 г. не са подписвани нови договори за проектно финансиране от етапа на реинвестиране. Към 31.12.2022 г. 21 от 22-та проекта, съставляващи портфейла на ФУГР са изцяло завършени. Един проект е в процес на изпълнение и съответно усвояване.

Усвоявания по договорите за проектно финансиране чрез предоставяне на заем

През 2022 г. са извършени общо 10 усвоявания в общ размер на 588 хил лв., съответно 204 хил лв. от средствата на ОПРР 2007-2013 и 384 хил лв. от ресурса на ФУГР. Направените през отчетния период усвоявания представляват рециклирани средства в рамките на сключените договори за проектно финансиране.

От началото на дейността на ФУГР до 31.12.2022 г. са извършени усвоявания в общ размер на 70,071 хил. лв.

Дейност като партньор във Фонд за градско развитие за София и Южна България

Като част от ДЗЗД Фонд за устойчиви градове (ФУГ), дейността на ФУГР през 2022 г. е насочена основно върху финансиране със засилване на темпа на разплащания и мониторинг на проектите в процес на изпълнение, както и върху идентифициране, структуриране, оценка и одобрение на проектни предложения, с цел успешно ангажиране на ресурса, предоставен от ОПРР 2014-2020 г. чрез ФМФИБ и предоставеното съфинансиране от ФУГР и ОББ до крайния срок за допустимост на разходите - 31.12.2023 г. През 2022 г. ФУГР, като част от ФУГ продължи активно да разглежда и оценява проекти във ФГР Юг, разчитайки на гъвкави възможности за релокация от неангажирания Заемен лимит по ПО1 за ФГР София.

Същевременно релокирането на неангажирания ресурс от ПО6 към ПО 1 във ФГР София и ФГР Юг бе съществено забавено от страна на УО на ОПРР и с висока степен на неяснота по отношение финалните суми, за да позволи активна кампания за набиране на проекти и договоряне от страна на ФУГ през 2022 г.

Приемането на Методика за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация (Методиката), приета с ПМС № 290 от 27 септември 2022 г., обн. ДВ бр. 78 от 30.09.2022 г., позволи договорите за СМР в процес на изпълнение да получат индексация във връзка с увеличените цени на строителните материали и стимулира търсенето на допълващ кредитен ресурс от ФУГ за дейностите, свързани със СМР по проектите. С Указания от страна на УО на ОПРР са осигурени допълнителни средства под формата на БФП за СМР дейности, финансирани от Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020, с 15% от първоначалната им стойност с ДДС, включително за проектите с комбинирана подкрепа с ФУГ.

Към 31.12.2022 г. сключените договори за финансиране за **ФГР София** са 18 на брой с общ размер на финансирането - 80 774 817,90 лв. През 2022 г. са сключени седем договора за финансиране по ПО1 на обща стойност 21 488 186,00 лв. Към 31.12.2022 г. общият договорен размер на съфинансиране, предоставено от ФУГР във ФГР София е 3 885 893,00 лв.

През 2022 г. във ФГР София са напълно разплатени и финализирани 2 проекта.

Към 31.12.2022 г. сключените договори за финансиране за **ФГР Юг** са 58 на брой с общ размер на финансирането - 190 415 923,97 лв. През 2022 г. са сключени 4 договора за финансиране на обща стойност 26 748 320,00 лв. Към 31.12.2022 г. общият договорен размер на съфинансиране, предоставено от ФУГР във ФГР Юг е 15 312 943,05 лв.

През 2022 г. във ФГР Юг са разплатени и финализирани 11 проекта. Останалите са в процес на изпълнение и през 2023 г.

Към 31 декември 2022 г. портфейлът на фонда е в размер на 55,833 хил. лв. (вземания по главници по предоставени заеми).

През 2022 г. за ФУГР (по ОПРР 2007-2013) не са извършвани предсрочни погасявания по кредитите. Относно ФГР 2014-2020, през отчетния период пълно погасяване бе направено на два от кредитите, финансиращи ДДС разходи по проектите.

4. Участие на ФЛАГ в управлението на финансови инструменти

Фонд ФЛАГ е страна по следните Оперативни споразумения, сключени с „Фонд мениджър на финансовите инструменти в България“ ЕАД (ФМФИБ):

- Оперативно спазумение, сключено на 30.05.2012 г., за управление на финансов инструмент Фонд за градско развитие за София по инициативата JESSICA, с предоставени средства по Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г.

- Оперативно спазумение, сключено на 20.09.2018 г., за управление на финансов инструмент Фонд за градско развитие за София, с предоставени средства по Оперативна програма Региони в растеж 2014-2020 г.

- Оперативно спазумение, сключено на 20.09.2018 г., за управление на финансов инструмент Фонд за градско развитие за Южна България, с предоставени средства по Оперативна програма Региони в растеж 2014-2020 г.

През 2022 г. фондовете за градско развитие работиха активно в следните направления:

- По инициативата JESSICA, създадена по Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г. – за договаряне на нови проекти със средства от етапа на реинвестиране, за усвояване на сключените договори и за мониторинг на изпълнените проекти;

• Фондовете за градско развитие, създадени по Оперативна програма Региони в растеж 2014-2020 г. - за идентифициране на нови проекти, както и за изпълнение на вече сключените договори и усвояване на одобреното финансиране. С оглед значителния инвестиционен интерес в Южна България, средствата по Приоритетна ос 1, предоставени с Оперативното споразумение за ФГР Юг са договорени. Едновременно с това се наблюдава известно изоставане в темпа на договаряне на ФГР София. С цел запазване на инвестиционния интерес и гарантиране максимално бързо договаряне и съответно усвояване на наличния ресурс е направено предложение за релокация от неангажирания Заемен лимит от ФГР София към ФГР Юг.

4.1 Нови инвестиционни проекти

През 2021 г. Съветът на директорите на Фонд ФЛАГ ЕАД даде съгласие Фонд ФЛАГ ЕАД, съвместно с Клуб „Икономика 2000“ и Института за икономически изследвания на БАН да подготви проектно предложение за кандидатстване за финансиране на проект по Програма LIFE на ЕК, Подпрограма „Преход към чиста енергия“ (LIFE-2021-CET), Област на действие: Подпомагане развитието на местни и регионални инвестиционни проекти, Тема: LIFE-2021-CET-PDA: Disruptive PDA – Technical Assistance to advance market boundaries for sustainable energy investments.

През януари 2022 г. проектното предложение е подадено за разглеждане от европейската комисия. През месец май е получено писмо от страна на Европейската комисия, с което уведомяват фонда, че проектното предложение е одобрено. Договорът за предоставяне на финансиране между „European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency“ (CINEA) от една страна и Фонд ФЛАГ ЕАД, Клуб „Икономика 2000“ и Института за икономически изследвания на БАН от друга, е сключен на 15.09.2022 г. След сключването на договора за предоставяне на финансиране, по сметката на Фонд ФЛАГ е постъпило авансово плащане от Европейската комисия. Изпълнението на проекта стартира от 01.10.2022 г.

През месец декември 2022 г. въз основа на постигнатото разбиране за ролята на засиленото сътрудничество между академичната общност, бизнеса, държавата и общините, с решение на СД от протокол 248 от 29.11.2022 е подписан Меморандум за сътрудничество между Фонд ФЛАГ и Софийският университет „Св. Климент Охридски“ (СУ). Меморандумът предвижда сътрудничество в различни направления, като някои от тях са:

- Подпомагане на качеството на обучението на служители на Фонд ФЛАГ ЕАД и на местните власти, както и на студенти и докторанти в СУ, чрез организиране на публични лекции и дискусии и други инициативи от съвместен интерес;
- Създаване на програми за обучение на служители на Фонд ФЛАГ ЕАД в Центъра за образователни услуги на СУ;
- Провеждане на съвместни прояви, обучения, курсове, конкурси и други инициативи от общ интерес;
- Съвместно кандидатстване по проекти/програми в областите на интерес на двете страни;
- Организиране на публични събития за представяне на добри практики и повишаване на осведомеността в областите на интерес на двете страни;

С Решение по Протокол № 244/28.07.2022 г. от заседание на Съвета на директорите на „Фонд ФЛАГ“ ЕАД е одобрено участието на Фонда в сдружение с нестопанска цел „Център за устойчиви финанси и енергетика“.

„Център за устойчиви финанси и енергетика“ (Green Finance & Energy Centre) се утвърждава като тинк-танк по темите за устойчиви финанси и енергетика, който да води обществения дебат по тези теми в страната и да дискутира въпроси, които да водят до конкретни решения. Инициатори на създаването на центъра са Българска Фондова Борса АД (БФБ), съвместно с Българска независима енергийна борса (БНЕБ), в партньорство с Министерството на финансите, Министерството на енергетиката, Комисията за финансов надзор и Фонда на фондовете, както и с участието на представители на заинтересованите страни по темите: бизнеса, НПО и браншовите организации, академичната общност и световните консултантски компании.

5. Комуникация и публичност

През 2022 г. Фонд ФЛАГ отбелязва 15 години от своето създаване. За този период дружеството се е утвърдило като финансова институция, подкрепяща усилията на публичните власти при реализацията на инфраструктурни проекти. В годините на дейността си, ФЛАГ разви експертиза в областта на управлението на ЕСИФ финансови инструменти за градско развитие и натрупа опит с реализацията на първата инвестиционна и координационна платформа с ЕИБ. Събитието е отбелязано на 30 юни 2022 г. Представени са резултатите, които в годините утвърждават дружеството като устойчив и развиващ се финансов механизъм за подпомагане успешната реализация на инфраструктурни проекти и на програмите на местните власти.

За целите на информация, публичност и прозрачност в работата ФЛАГ поддържа интернет страница с актуална и пълна информация за дейността.

През годината представители на фонд ФЛАГ взеха участие в редица събития и дискусии срещи и форуми по различни теми, сред които:

- „Urban Infrastructure & Mobility Forum 2022: Интегрирани усилия за зелено и устойчиво градско развитие“, организирано от Градът Медиа Груп със стратегическото партньорство с Европейска Инвестиционна Банка. Ежегодният форум има за фокус преглед на тенденциите, дефицитите, добрите практики и приоритетите в развитието на градската инфраструктура и подобряването на мобилността.
- „Green Transition: Зелената сделка – иновации, инвестиции и справедлив преход“. Темата на форума е зеления преход към нисковъглеродна икономика, който е сред най-важните в Европа и в България. Представена е дейността на Фонд ФЛАГ за подкрепа на местните власти за регионално сближаване, както и възможностите и механизмите за финансиране на проекти за насърчаване на зелени, умни и иновативни местни общности.
- На събитие в Брюксел, състояло се на 20 юни 2022 г., Европейската комисия (ЕК) и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) обявиха стартирането на два нови модела на финансови инструменти в режим на споделено управление в подкрепа на инициативите REPowerEU и New European Bauhaus. Представен е и опитът с финансовите инструменти в Португалия, Словакия и България и потенциалът за подкрепа на политиката на сближаване през програмния период 2021-2027 г.
- Urban Development Forum 2022, организиран от Градът Медиа Груп, който за поредна година събра представители на местната и централната власт, архитекти, урбанисти, финансисти, инвеститори за многопластова дискусия, посветена на добрите практики на интегрирано планиране и реализацията на устойчиви проекти в различни български градове.

- На 7 октомври 2022 г. в Брюксел се проведе конференция на Fi-compass „Финансови инструменти на ЕФРР – подходящи за 2021-2027 г.“. Събитието, организирано от Европейска комисия, Генерална дирекция за регионална и градска политика (DG REGIO) и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) събра близо 400 заинтересовани страни от управляващи органи или участващи във финансови инструменти по Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР).
- Националната среща на експертите по програми и проекти в общините, организирана от НСОРБ-Актив. На срещата е информирана аудиторията, че Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) е одобрила нов заем в размер на близо 80 милиона лева за финансиране на общински проекти през Българската инвестиционна и координационна платформа за градско развитие чрез Фонд ФЛАГ. Представен е и проектът за създаване на финансов инструмент за преход към чиста енергия - FLAG-FICET.
- Обучителен семинар под мотото „Планиране и финансиране на интегрирани проекти за градско развитие“. Събитието се организира от Международната банка за възстановяване и развитие (част от Световната банка) с подкрепата на Climate Support Facility (механизъм за подкрепа на действия, свързани с изменение на климата). Бяха представени възможностите за реализация на интегрирани проекти чрез финансови инструменти за градско развитие.

6. Мониторинг

В Групата е изградена система за периодичен и текущ мониторинг на всички кредитни досиета. Всяко от дружествата в Групата има създадена надеждна информационна система за проследяване и контрол. Извършва се текущ преглед на портфейла и анализ на финансовото състояние на клиентите с цел предприемане на необходимите действия за редовно обслужване на кредитите и недопускане на просрочия.

В резултат на въведената система за мониторинг няма допуснати просрочия над 30 дни и неплащане на задължения от страна на кредитополучателите.

7. Информация по чл. 187 д и чл. 247 от Търговския закон

През 2022 г. не са придобивани и прехвърляни собствени акции от дружествата в Групата.

Възнагражденията на ръководния персонал през 2022 г. са в размер на 780 хил. лева.

Към 31.12.2022 г. членовете на Съвета на Директорите на ФЛАГ, както и членовете на Надзорния и Управителния съвет на ФУГР имат следните участия по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от ТЗ:

- Пламен Иванов Дерменджиев – „Търговска банка Д“ АД – член на Управителния съвет;
- Емил Руменов Савов – „Група за ефективни решения“ ООД – управител и съдружник с дял от 3,000 лв. (50%); „БАКР – Агенция за кредитен рейтинг“ АД – член на Съвета на директорите;
- Стелиян Славков Димитров – „Географика“ ООД – съдружник с 50% съучастие; Сдружение „Българска Асоциация за Геопространствени Информационни Системи“ – член на Управителния съвет; Сдружение „Българско Географско Дружество“ – член на Управителния съвет;
- Десислава Лозанова Иванова – адвокатско дружество „Лозанова и Гройсман“ – съдружник с над 50% участие; „Пейнетикс“ АД – член на Съвета на директорите;

- Виктор Иванов Йоцов – „Обединена българска банка“ АД - член на Надзорния съвет.

8. Действия в областта на научноизследователската и развойната дейност

През 2022 г. Групата няма изследвания и реализирани проекти в областта на научноизследователската и развойна дейност.

9. Управление на финансовия риск и финансови инструменти

Основните финансови пасиви на Групата включват лихвоносни заеми и привлечени средства, и търговски и други задължения. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Групата. Групата притежава финансови активи като например, предоставени кредити, парични средства и краткосрочни депозити, които възникват пряко от дейността.

През 2022 г., както и през предходните години, Групата не притежава и не търгува с деривативни финансови инструменти.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Групата са лихвен риск, ликвиден риск, валутен риск и кредитен риск. Разгледани са и другите видове риск, които не оказват пряко влияние върху дейността на Групата – макроикономически риск, инфлационен риск, политически риск и рисковете, свързани с климата и околната среда. Политиката, която ръководството на Групата прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Лихвен риск

Групата е изложена на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение дългосрочните си финансови пасиви с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Групата е да управлява разходите за лихви чрез предоставяне на заеми с плаващи лихвени проценти.

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Групата предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства, предимно, чрез поддържане на определен паричен ресурс по сметка. Изготвя се план за движение на паричните потоци на основа на бюджети, които са краткосрочни, а също на база на дългосрочното планиране.

Валутен риск

Групата не извършва покупки, продажби и предоставяне на заеми в чуждестранни валути, а получените заеми са в евро или лева. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, текущо валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Групата не е значителен.

Риск от въвеждане на еврото през 2024 г.

Подготовката за присъединяването на България към еврозоната е при целева дата 1 януари 2024 г., определена с извършеното през март 2021 г. изменение на Постановление № 168 на Министерския съвет от 2015 г. за създаване на Координационен съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната.

С решение на МС № 344 от 22.05.2022 г. бе приет Национален план за въвеждане на еврото в Република България, въз основа на който ще се реализира оперативната работа за замяна на лева с еврото. Промяната на валутата ще окаже влияние и върху дейността на всички финансови институции, вкл. на Групата.

В тази връзка, Групата ще извърши необходимите анализи на дейността си и ще предприеме подготвителни действия, свързани със замяната на лева с еврото.

Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, при който клиентите/контрагентите няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло дължимите на Групата суми в предвидения/договорен срок. В края на 2022 г. остатъкът от вземанията по предоставени заеми от Групата е в размер на 310,542 хил. лв., а към края на 2021 година е бил 276,791 хил. лв.

Управлението на кредитния риск на ФЛАГ се осъществява от Дирекция „Кредитиране и мониторинг“ и се наблюдава едновременно от Изпълнителния директор и от Съвета на директорите. Функцията по управление на кредитния риск е осигуряване прилагането на подходяща инвестиционна политика по отношение на притежаваните финансови средства и респективно - съответствието на тази политика със свързаните процедури и контроли за текущо наблюдение на съответния кредит, депозит или вземане.

Рисковата кредитна експозиция се управлява чрез текущ анализ на способността на контрагентите да спазват договорните си задължения по плащане на лихвите и главниците, а и чрез поставяне на подходящи кредитни ограничения. Допълнително, текущо се наблюдава за наличие на концентрация на вземания в определен контрагент, и в случай на установяване на такава – съответният контрагент подлежи на специален текущ надзор. Начислената обезценка на предоставени заеми към 31 декември 2022 г. се основава на Политиката за обезценка при кредитни загуби на фонд ФЛАГ, разработена в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

Макроикономически риск

Прогнозите и очакванията за 2023 г. не са оптимистични с оглед на факта, че икономиката бавно навлиза във фаза на рецесия с увеличаване на лихвените проценти, намаляване на инвестициите и потреблението от домакинствата.

Макроикономическите политики са свързани с поемане на нов държавен дълг за около 9 млрд. лв., който да компенсира високите бюджетни разходи. Съотношението на дълг към БВП ще се влоши, но това няма да доведе до оптимизация в бюджета, който се очаква да бъде с около 5% дефицит. За разлика от предходни години, ръстът на реалния БВП ще е с намаляващи темпове, в рамките на под 1%. Показателите за развитие на България посочват задълбочаваща се демографска криза, при дисбаланс на направените инвестиции по области и умерено развитие по отношение на инфраструктурата.

Инфлационен риск

Нивото на инфлацията се измерва чрез Хармонизирания индекс на потребителски цени (ХИПЦ). ХИПЦ е изчислен според хармонизирани за ЕС методология и дефиниции. ХИПЦ измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите като обхваща потреблението на всички домакинства, включително институционалните (колективните) и чуждестранните на територията на страната.

Инфлацията е икономическо явление, проявяващо се в резултат на комбинация от фактори, които много често са взаимосвързани. Погледнато от различна перспектива, повечето фактори, причинили инфлация, както в България, така и в световен мащаб са комплексни. Общото нарастване в цените на стоките и услугите се отразява на цялата икономика. Повишаването на цените в строителния сектор е директно свързано с невъзможност за изпълнение на договорите по ЗОП за СМР, които са сключени при по-ниски цени на строителните материали.

Приета е Методика за индексация, която осигурява възможност за допълнителни средства, под формата на БФП за СМР дейности, финансирани от Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.

Политически риск

Политическият риск е свързан с политическата нестабилност, възникване на непредвидени политически събития, промяна в нормативни актове или решения на правителството или на друг държавен орган и др. Липсата на редовно правителство и невъзможността за активен законотворчески процес в рамките на Народното събрание през втората половина на 2022 и началото на 2023 г. представлява ясен политически риск по отношение на европейските средства по Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) и програмите 2021-2027.

Доколкото Фонд ФЛАГ е създаден като инструмент на държавната политика за регионално развитие за подобряване изпълнението на проектите на местните власти основно с финансиране по Кохезионната политика на ЕС, фондът е силно зависим от промени както по отношение на държавната политика за регионално развитие, така и от механизмите на прилагане на европейските фондове. Забавянето на проектите по ПВУ, както и старта на новия програмен период 2021-2027 водят респективно до очакване за забавяне на дейността на фонда през 2023-2024.

Рискове, свързани с климата и околната среда

Изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда са източник на структурни промени, които засягат икономическата активност и съответно финансовата система.

Очаква се институциите да интегрират рисковете, свързани с климата и околната среда, като двигатели на съществуващите категории риск в рамката си за управление на рисковете с оглед на това да ги управляват, наблюдават и редуцират в достатъчно дълъг времеви хоризонт, както и да преразглеждат редовно мерките си в тази област. Независимо, че Групата не попада в обхвата на задължително оповестяване на база Директива за отчитане на корпоративната устойчивост (CSRD), повишените изисквания към финансовите институции са в посока привеждане към принципите на Парижкото споразумение.

10. Вероятно бъдещо развитие на групата

През 2023 г. не се планират промени в дейността на дружествата от Групата. Групата ще продължи да работи активно за успешното изпълнение на заложените цели и поетите с Оперативните споразумения ангажименти.

През 2023 г. основните цели на ФЛАГ са:

- Да продължи да бъде основен партньор на общините при изпълнението на техните проекти като предлага разнообразни и гъвкави решения и необходимата експертна помощ.
- Да подкрепя ДЗЗД ФУГ в процеса на изпълнение на фондовете за градско развитие за София и Южна България.
- Да наложи и разширява „Българска инвестиционна и координационна платформа за градско развитие“ като надежден и разпознаваем инструмент за финансиране на общинските инвестиционни проекти.
- Да търси възможности за разширяване на дейността с други целеви проекти за разширяване на инвестиционните възможности за местните власти.

През 2023 г. основните цели на ФУГР са:

- Структуриране на потенциални нови проекти, утвърждаването на ФУГР като успешен фонд за градско развитие.
- Идентифициране, структуриране, оценка и одобрение на проектни предложения, с цел успешно инвестиране на разполагаемия ресурс в допустими проекти за градско развитие и туризъм за регионите София и Южна България. Стратегическите цели на ФУГР като част от ФУГ през 2023 г. са свързани с ускоряване на договарянето и разплащането на одобрените кредити към крайните получатели, както и осъществяване на мониторинг на изпълнението на проектите.

11. Важни събития, настъпили след датата на съставяне на годишния финансов отчет

С Разпореждане № 4 от 23 юни 2023г. Министерският съвет на Република България определи отчисленията за дивидент от печалбата за 2022г. на държавните предприятия и търговските дружества с държавно участие в капитала да се промени от 50% на 100%. Във връзка с това разпореждане ръководството предвижда да преведе 100% от печалбата за 2022 г. на държавата, в лицето на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

Не са настъпили други събития след 31 декември 2022 г., които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания в консолидирания финансов отчет на Групата за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

Изготвил: Надя Данкинова – Изпълнителен директор

29 юни 2023 г.

